

Kruisweg voor Oekraïne: 'God van vrede, red uw kinderen'

*Al eeuwen mediteren christenen met Jezus' kruisweg over lijden en onrecht,
dat ze proberen te zien door zijn ogen.
Waar is God in Oekraïne?*

Openingsgebed

God van Vrede,

in de veertigdagentijd brengt U ons samen

om Uw diepe liefde voor ons te voelen.

Laat die liefde nu tussenkomen in de invasie van Oekraïne.

Red uw kinderen.

Verenig onze familie.

Beëindig deze oorlog.

In een eerste reeks staties vragen we dat God ons helpt om mee te voelen met de schok en afschuw van mensen in Oekraïne vandaag.

Eerste statie ~ Jezus ter dood veroordeeld

Kateryna, Lugansk • De Russische invasie van Oekraïne begon voor ons als in een Sovjetfilm. Vroeg in de morgen, om kwart over 5, werd ik abrupt gewekt door het geluid van een overvliegende straaljager. Mijn man keek naar de telefoon en zei dat het begonnen was. Nog eens 15 minuten later hoorden we een verschrikkelijke explosie en het huis schudde.

Ik rende naar de kinderkamer. Het beeld dat ik daar zag, zal voor mij de belangrijkste illustratie van deze oorlog blijven. Mijn 10-jarige zoon - dun, in zijn onderbroek, nog slaperig - lag bij het bed op het tapijt, opgerold, zijn hoofd bedekkend met zijn handen, en tegelijkertijd was hij kalm. Hij deed precies zoals ik hem geleerd had. Twee dagen eerder was ik verontwaardigd dat hij nog niet wist hoe hij zijn veters moest strikken.

Heer, geef ons een gevoel van ontzetting.

Tweede statie ~ Jezus neemt zijn kruis op

Natalia, Kyiv • Op de ochtend van 25 februari was ik niet van plan om ergens heen te gaan. Ik wilde thuis zijn, brood bakken in mijn favoriete oven, bloemen kweken in de achtertuin. Er was geen sprake van evacuatie. Integendeel, mijn ouders en oudste dochter en hun vrienden kwamen naar ons huis in de buitenwijken van Kiev.

Tegen lunchtijd is alles anders: ik heb wat spullen in de auto gegooid, de kinderen, onze hond. Onze oudste dochter weigert te vertrekken, mijn ouders blijven ook thuis. Ik zal de bezetters nooit vergeven voor de woorden van mijn moeder: *Wij hebben ons leven gehad. Red de kinderen.*

Ja, we wisten al 8 jaar dat de inval een kwestie van tijd was. Ja, we leerden de Joodse wijsheid van de Holocaust: *Geloof hen die zeggen dat ik jullie wil doden.* En toch is het onmogelijk om hier klaar voor te zijn. Als het gebeurt, ontkennen de hersenen het.

Heer, geef ons een gevoel van ontwrichting.

Derde statie ~ Jezus valt een eerste keer

Anna, Kiev • Op die dag stond er rond ons huis, letterlijk voor de poort en aan de kant van de weg, een hoop [Russisch] militair materieel. Lange tijd stond het daar maar. Toen begon de colonne zich te verplaatsen. Onderweg schoten de soldaten op woongebouwen. Ze bewogen niet snel, ze schoten grondig.

De kinderen en ik verstopten ons in een hoek onder de trap, weg van de ramen, gehurkt op de grond, en we probeerden onze paniek te bedwingen.

Heer, geef ons een gevoel van afschuw.

In de volgende staties bidden we om te groeien in edelmoedigheid, zoals de Oekraïners midden in hun eigen lijden.

Vierde statie ~ Jezus ontmoet zijn moeder

Kateryna, Lugansk • Toen er in ons gebied voedseltekorten ontstonden, verschenen er mensen die gratis melk en zure melkproducten, brood en gebak uitdeelden. Het waren vrijwilligers en eigenaars van kleine winkeltjes uit de buurt.

Toen de beschietingen begonnen, rende een jonge vrouw met een piepkleine baby in een buidel vlak het pad afrennen vanaf de andere kant van ons wooncomplex [naar de plaats waar de melk werd uitgedeeld]. Ze kreeg onmiddellijk twee pakjes. Of ze nog meer wilde? Ze aarzelde omdat anderen misschien niet genoeg zouden hebben, en nam het derde pak melk pas aan nadat haar verzekerd was dat er genoeg was voor iedereen.

In een tijd waarin Russische soldaten doelbewust schieten op kinderziekenhuizen, kleuterscholen, auto's met mensen en burgers verpletteren met tanks, maakt een piepkleine

moeder van twee kinderen zich onder het gebulder van schoten zorgen of iemand anders in de buurt wel genoeg te eten zal hebben. Het was de eerste keer in al mijn dagen dat ik huilde.

Heer, leer ons vrijgevig te zijn.

Vijfde statie ~ Simon van Cyrene helpt Jezus met het kruis

Natalia, Kiev • Ik kon niet slapen. Ik rilde zodra ik mijn ogen sloot. Ik zag mijn ouders afscheid nemen van mij en mijn kleinkinderen. Elk geluid leek verdacht.

's Ochtends moest ik een snelle wandeling met de hond maken, maar de sirenes klonken. We zaten gewoon op de vloer in de badkamer. Mijn oudste zoon klom in het gietijzeren bad, ging erin liggen en zong. De jongste, die op de hondenmat zat, vroeg nieuwsgierig waarom we in het donker op de vloer zaten.

Anna, Kiev • De freaks beschieten de huizen. Een verschrikkelijke verschrikking. Twee dingen vlogen het erf op met een gefluit en explosies. Dan in een adempauze, [mijn zoon] Kirill heft zijn hoofd op en zegt: *Dit is gewoon vuurwerk voor mij!* Ik ben verbaasd over zijn optimisme. Gelukkige verjaardag, zoon!

Heer, leer ons vrijgevig te zijn.

Zesde statie ~ Veronica veegt het gezicht van Jezus af

Natalia, Kiev • Aan de grens staat een rij van enkele kilometers. Ze zeggen dat we geluk hadden dat we maar een dag hoefden te blijven. Anderen bleven twee of drie dagen. Je kunt niet slapen; je moet klaar staan om de auto om de paar minuten te verplaatsen. Als je de rij mist, zullen anderen je passeren. De situatie is gespannen, maar vrijwilligers komen en gaan, en halen je letterlijk over om warm eten, snoep en fruit voor de kinderen mee te nemen.

De Polen zijn ongelooflijke mensen. Ze dragen voedsel, kleding, kinderspullen, detergent en medicijnen aan. Ze delen gratis SIM-kaarten, accommodaties en transfers uit. Zowel stadsvervoer als treinkaartjes zijn nu gratis voor Oekraïners.

De dag na onze aankomst gingen we naar het station om de Poolse vrijwilligers te helpen onze vluchtelingen te ontmoeten. Als je op het station iemand te eten geeft en kalmeert met de mantra '*Ja, ik ben gisteren pas aangekomen*', is dat een beetje makkelijker. Het is therapie, zoals de Oekraïense dichteres Lina Kostenko het ooit briljant formuleerde: *Iemand in de wereld is er slechter aan toe dan jij.*

Heer, leer ons vrijgevig te zijn.

Zevende statie ~ Jezus valt een tweede keer

Lyudmila, Marioepol • Dit is de hel. Constante beschietingen. We zitten in de kelder, soms lukt het om eten te koken op een vuurtje. Bij de ingang is een gat gegraven om naar het toilet te gaan. Erg koud. We leven nog, maar er is heel weinig eten over. Wat de rest van onze familie betreft, ik weet het niet. Er is geen verbinding.

Heer, leer ons vrijgevig te zijn.

In de derde serie staties bidden we om kracht, om niet weg te kijken van wat er in Oekraïne gebeurt.

Achtste statie ~ Jezus ontmoet de vrouwen van Jeruzalem

Kateryna, Lugansk • Deze dagen voel ik aan wat het begrip *zieke horror* betekent. Het is een bijna tastbaar iets dat leeft in het gebied van de *solar plexus*. [ook wel *derde chakra of zonnevlecht genoemd, energiecentrum boven de navel*] Op gezette tijden spreidt het zijn tentakels van binnenuit uit over het hele lichaam, drukt elk orgaan, elke slagader, ader en haarvat dicht. Het was fysiek ook onmogelijk om te eten of te drinken. Het was onmogelijk om te slapen. Het was constant erg koud en geen dekens en sokken konden ons redden. En ik kon niet huilen.

Op de tweede dag veranderde de angst in helse haat. Die wordt elke dag sterker en wordt bijna tastbaar.

Heer, geef ons de trouw om niet weg te kijken.

Negende statie ~ Jezus valt een derde keer

Darla, Marioepol • We zitten al acht dagen zonder water, elektriciteit, gas en verwarming. Buren staken een vuur aan onder het huis om eten op te koken. We hebben zes uur in de rij gestaan. Er was geen brood. Winkels zijn geplunderd. Alle wegen rondom zijn ondermijnd door het Russische leger. Er zijn geen doorgangen. Het is niet veilig om te rijden want je kunt opgeblazen worden.

Mam zei dat er genoeg eten was voor iedereen voor maximaal een week. Daarna was alles op. We scheppen sneeuw en koken hem.

Heer, geef ons de trouw om niet weg te kijken.

Tiende statie ~ Jezus van zijn kleren ontdaan

Natasha, Marioepol • Een half miljoen inwoners van Marioepol zijn van het leven afgesneden. Er zijn geen straten meer met onbeschadigde huizen. De lichamen van de doden liggen begraven op binnenplaatsen van woonwijken. Er is geen licht, warmte, water,

voedsel noch communicatie in de stad. Kinderen sterven door uitdroging. De vijand breekt op cynische wijze de beloofde *groene corridors* af en blokkeert alle pogingen om voedsel en medicijnen te bezorgen.

Heer, geef ons de trouw om niet weg te kijken.

Elfde statie ~ Jezus aan het kruis genageld

Yaroslava, Borodyanka • Een granaat trof mijn appartement in een gebouw van vier verdiepingen. Het is er niet meer. Ik verstopte me met mijn moeder in de kelders van particuliere huizen. In Borodyanka schieten Kadyrovites [Tsjetsjeense paramilitaire soldaten die samenwerken met het Russische leger] op de plaatselijke bevolking. Er zijn voortdurend beschietingen. We zijn zowel lichamelijk als geestelijk uitgeput. We huilen zonder ophouden...

Heer, geef ons de trouw om niet weg te kijken.

Twaalfde statie ~ Jezus sterft aan het kruis.

Elena, Charkov • Op 28 februari besloten mijn vriendin en haar familie te vertrekken. Een raket raakte een van de auto's. Het hele gezin verbrandde.

Heer, geef ons de trouw om niet weg te kijken.

In de laatste staties bidden we voor de tussenkomst van de Heer in Oekraïne.

Dertiende statie ~ Jezus van het kruis gehaald

Anna, Kiev • Een colonne Russisch bezettingsmaterieel reed heen en weer, pal voor onze poorten. Niemand keek nog naar hen. We lagen gewoon de hele tijd op de grond. Het was eng om ons hoofd op te heffen. Een week lang leefden we met de kinderen en de kat in een hoekje onder de trap.

Het ergste is dat je op een gegeven moment beseft dat je rustiger begint te reageren als de explosies wat verder weg zijn, en je zelfs vast kunt slapen. Het verschrikkelijke is dat een mens aan alles gewend raakt.

Kom, Heer Jezus, kom.

Veertiende statie ~ Jezus in het graf gelegd

Kateryna, Lugansk • Mijn ouders en ik verlieten ons huis voor de tweede keer in zeven jaar. Ik kan mijn gevoelens niet onder woorden brengen. Mensen vragen me: *Zijn vier muren je*

dierbaarder dan het leven van je dierbaren? Natuurlijk niet. Maar ik beschouw mijn huis als een goede vriend, een levend wezen. En nu heb ik weer, net als in 2014, het gevoel dat ik hem heb verraden, in de steek gelaten en niet heb beschermd.

Nu is ons gezin veilig. Maar ik blijf denken dat het beter zou zijn als ik thuis was gebleven. Zelfs onder beschietingen zou het voor mij makkelijker zijn dan rond te dwalen in andermans appartement, zonder mijn spullen en in volstrekte onzekerheid over hoe lang dit alles nog zal duren en of mijn huis het zal overleven.

Kom, Heer Jezus, kom.

Afsluitend gebed

Liefhebbende God,

in de kruisweg toont u ons uw trouw,

trouw zelfs tot in uw kruisdood.

Wees nu trouw aan allen die in Oekraïne leven.

Schenk hun de verlossing die U met Pasen hebt geopenbaard.

Breng ons allen dichterbij uw koninkrijk.

Amen.

Deze kruisweg werd samengesteld door **Jim McDermott** van *America Magazine* met teksten van **Tatyana Borodina**.